qemati a Cemas tua kana nemanemanga.

1 ka patagil̲ a **Cemas** a qemati tua kalevelevan katua
kacauan, 2 a i kacauan namaqaluvu saka nekanan nu
nemanema. a inu tu nazuanga tua kacauan l̲avek sakamaya,
a namiseleman a neka nu tel̲ar; l̲akua a kat̲e piculan a
Vavak nua **Cemas** i t̲aivavaw tua zal̲um a pal̲aval̲avak. 3 “ul̲a
izua a tel̲ar!” kaya **Cemas** a qivu, izuanga a tel̲ar. 4 paka
nanguaq a **Cemas** tua tel̲ar, sa penet̲i a papartimal̲i a tel̲ar
katua selemanan. 5 a tel̲ar pinaka muqadadaw, a selemanan
pinaka qezemezemet̲. cemalivat a qezemezemet̲, sa kal̲ia.
aicu mavan a kinudan nua **Cemas** tua sika 1 qadaw.
6-7 “ul̲a izua kalevelevan a pat̲at̲ukuda tua zal̲um i teku
katua i vavaw!” kaya uta a **Cemas** a pazazekat̲, maitazua
mapasusu. maitazua **Cemas** a qemati tua kalevelevan a
pat̲at̲ukuda tua zal̲um i t̲aivavaw katua i t̲aiteku. 8 azua
sinipatatideq pinaka kalevelevan. cemalivat a qezemezemet̲,
sa kal̲ia. aicu mavan a sika 2 qadaw.
9 “ul̲a matevetevel̲ a mapat̲aita a zal̲um i t̲aiteku tua
kalevelevan, ul̲a mapacun a qipu!” kaya **Cemas** a
pazazekat̲, maitazua mapasusu. 10 azua namapacun a qipu
pinaka kad̲unangan, azua namapat̲aita zal̲um pinaka l̲avek.
paka nanguaq a **Cemas** tua qinati nimad̲u a kad̲unangan
katua l̲avek. 11 “ul̲a cemuvuq a kemasi kad̲unangan a
martimal̲imal̲i a cemel katua kasiw, a mavan a venavat
katua venangavangal̲!” kaya **Cemas** a pazazekat̲, maitazua
mapasusu. 12 sa kirimu a veneve a kemasi kad̲unangan a
martimal̲imal̲i a cemel katua kasiw. paka nanguaq a **Cemas**
taicu a marka qinati nimad̲u. 13 cemalivat a qezemezemet̲, sa
kal̲ia. aicu mavan a sika 3 a qadaw.

14“a i kalevelevan uḻa izua marka teḻar a papartimaḻi
tua muqadadaw katua qezemezemeṯ, a pukeḻang tua caviḻ,
tua qadaw, katua kaḻavevean kaḻazalangzangan kaḻauragan
kaḻaḻaḻeqelan, 15saka pateḻar uta tua kaḏunangan a kemasi
kalevelevan!” kaya **Cemas** a pazazekaṯ, maitazua mapasusu.
16pai qemati a **Cemas** tua teḻar a 2: a qadaw a kisan
paquḻaquḻa nu muqadadaw; katua qiḻas a paquḻaquḻa nu
qezemezemeṯ. qemati uta tua marka viṯuqan. 17sa pizua-
i i kalevelevan, a paquḻa tua kaḏunangan, 18a uri kilalaing
(kemaṟeng) tua kacauan nu muqadadaw nu qezemezemeṯ,
a papartimaḻi tua quḻaḻan katua namiseleman. paka
nanguaq a **Cemas** tua qinati nimaḏu a teḻar. 19cemalivat a
qezemezemeṯ, sa kaḻia. aicu mavan a sika 4 a qadaw.
20“uḻa maudaḻ a maka zaḻuaḻum a martimaḻimaḻi a
qemuzimuzip; uḻa maudaḻ a marka qayaqayam!” aya
pazazekaṯ a **Cemas**. 21qau qemati a **Cemas** tua qemuzimuzip
a martimaḻimaḻi, a maka zaḻuaḻum, katua maka vavayavaw
a marka qayaqayam. paka nanguaq a **Cemas** taicu a qinati
nimaḏu a penuḻat. 22kisenayan nua **Cemas** azua marka
qemuzimuzip, sa pazazekaṯi a maka zaḻuaḻum a marka
ciqaw tu maudaḻ a pulingelingeṯ tua ḻavek; sa pazazekaṯi
a marka qayaqayam tu maudaḻ i kacauan. 23cemalivat a
qezemezemeṯ, sa kaḻia. aicu mavan a sika 5 a qadaw.
24“a i kaḏunangan uḻa maudaḻ a martimaḻimaḻi a
qemuzimuzip, a paquziquzipen, a maka cemcemcemel katua
marka qaṯuviṯuvi!” kaya **Cemas** a pazazekaṯ, maitazua
mapasusu. 25pai qatin nua **Cemas** a marka qemuzimuzip a
penuḻat i kacauan. paka nanguaq a **Cemas** taicu a qinati
nimaḏu a penuḻat.
26piṯaiviliḻ taicu, qivu a **Cemas** a mayatucu: “ uri
pakiamaw iṯen tua ṯa kinakemudamudan a qemati tua
uri nakiparu tiṯen a caucau. uri ku pakaṟengen
timaḏu tua marka ciqaw, tua marka qayaqayam, katua
qemuzimuzip a paquziquzipen, a maka cemcemcemel, katua
marka qaṯuviṯuvi a penuḻat,” aya. 27pai qemati anga
Cemas tua caucau a uqaḻai katua vavayan a pakiamaw

tua kinakemudamudan nimaḏu; 28 sa kisena-i tiamaḏu
a mayatucu: “uḻa mun a puaḻak a pakaliaw, uḻa
sepulingelingeṯ a nu aḻak a nu ṯaiviliviliḻ tua i kacauan a
paḻavak. ayatua uri ku paparangezan mun tu kemaṟeng
tua marka ciqaw, qayaqayam katua marka qemuzimuzip a
penuḻat. 29 ku sinipaḏele anga mun tua martimaḻimaḻi a lami
katua vangaḻ nua kasiw tu uri nu sika vaḻut. 30 qau a marka
qemuzimuzip katua qayaqayam a penuḻat, ku sinipaḏele
anga tua cemel katua veve nua kasiw,” kaya **Cemas**,
maitazua mapasusu. 31 paka nanguaq aravac a **Cemas** tua
marka qinati nimaḏu a mapacucun a penuḻat. cemalivat a
qezemezemeṯ, sa kaḻia. aicu mavan a sika 6 a qadaw.

2 a qinati nua **Cemas** a kana nemanemanga i kalevelevan
katua i kacauan, namaqacuvung anga. 2 ka sika 7 a
qadaw, paṯezua a **Cemas** tua qemati, ayatua maqacuvung
anga a sengsengan nimaḏu. 3 pai san nanguaqen nua **Cemas**
azua sipaka 7 a qadaw, sa peneṯi a seman paravac; ayatua
tuazua qadaw, mavan a qinacuvungan nua **Cemas** a qemati,
sa paṯezua tua sengsengan. 4 aicu a sinivecik i maza,
pasemalaw tua vinqacan nua **Cemas** tua kalevelevan katua i
kacauan.

quma (puraveran) i idin.

pai ka venqac a **Cemas** tua kalevelevan katua kacauan,
5 a i kaḏunangan nekanan nu cemel katua kasiw, nekanan
nu nacemuvuq a ḻaceng, ayatua ini anan ka paquḏaḻi
a kaḏunangan nua **Cemas**, saka nekanan nu caucau a
qemuma; 6 ḻakua izua zaḻum a cemevucevud i kaḏunangan, a
ṯemeveng tua qipu.

7 piṯaiviliḻ taicu, qemati anga a **Cemas** tua caucau a sema
qipu,(1) sa ḏapesi a papunasi a paka tua nguḏus nimaḏu. pai
vaḻut anga azua caucau.

8 san qumain nua **Cemas** azua i pasa kacedas a
kaḏunangan a pinaka i **idin**, sa pasazua-i a qinati nimaḏu

(1) *azua ‘caucau’ katua ‘qipu’ aya kai, uri pasa mamaw a ḻingaw itua* **hiniberayan.**

a caucau. 9 pacuvuqen nimaḏu a martimaḻimaḻi a kasiw
a nguanguaq, a venangavangaḻ tua sanguaq a kanen.
a i vecekadan tua quma izua taqapuluan a kasiw a
venangavangaḻ tua sikavaḻuaḻut. qau izua uta azua kasiw
a venangavangaḻ tua makaya papucaquan tua caucau a
papartimaḻi tua nanguaq katua nakuya. 10 izua za maṯaita
pana a namaka zua i **idin**, a pazaḻuzaḻum tazua quma. qau
azua pana vaivaik a pasa ṯaicasaw tua i **idin**, sa kavadavadai
a masan 4 a pana. 11 azua masan 1 a pana pinaka
pisun. aicu a pana nakipalinguḻ tua kaḏunangan i pasa
havila. 12 azua kaḏunangan liaw a kakingan, katua namasan
pazangal aravac a salulum a cemel, katua kauḻayan a qata.
13 azua sika masan 2 a pana pinaka **gihun**. aicu a pana
nakipalinguḻ tua kaḏunangan i pasa **kus**. 14 azua sika masan
3 a pana pinaka **tigeris**, aicu a pana vaivaik a maka ṯai
kacedas tua i pasa **asuria**. azua sika masan 4 a pana pinaka
yuperatis.

15 pasazuain i **idin** nua **Cemas** azua caucau, a pakasen-
gseng a pazazaw. 16 pazazekaṯen nua **Cemas** azua caucau a
mayatucu: "a kana vangaḻ nua kasiw a penuḻat i maza inika
makuda su kanen. 17 ḻakua mayangata a keman tua vangaḻ
nuazua kasiw a pinaka venangavangaḻ tua makaya papu-
caquan tua caucau a papartimaḻi tua nanguaq katua nakuya.
ayatua nu keman sun, ṯara macai sun tuazua qadaw," ayain.

18 ka viliḻ anga, qivu a **Cemas**: "inika nanguaq a
sepakacidiḻ azua uqaḻai; saka uri qemati aken tua macidiḻ
a uri seḏaḻep tu salaḏ a pusalaḏ ṯaimaḏu," aya. 19 pai
a **Cemas** sema qipu a qemati tua marka qemuzimuzip
katua qayaqayam, sa ciuri a pasa ṯaiqayaw tazua caucau,
tua sipapungadanan nua caucau tua marka qemuzimuzip a
penuḻat. 20 pinapungadanan anga nazua caucau a marka
qayaqayam katua qemuzimuzip a penuḻat. ḻakua neka nuka
ita a naseḏaḻep a masan salaḏ nimaḏu.

21 pai pakataqeden nua **Cemas** azua caucau. ka
nasekataqed anga timaḏu, alapan timaḏu nua **Cemas** tua
viduat a semu ita, sa ḻenguaqi a pacikel a vuṯuḻ nua

kinacavacavan. 22 qau qatin nua **Cemas** a papere vavayan
azua viduat, sa ciuri a pasa ṯaiqayaw tua uqaḻai. 23 manu
qivu azua uqaḻai:

“aicu paqulid tu ku sika taḏalan,
a ku cuqelaḻ, a ku vuṯuḻ a paqulid.
uri ku papungadanan timaḏu tu vavayan,
ayatua timaḏu kinasi tua kinacavacavan nua uqaḻai a
qemati,” aya.[2]

24 manasika a uqaḻai kiṯukuda tua kama katua kina, sa
kateveḻ katua cekeḻ a vavayan, saka azua ma 2 masan 1
anga a kinacavacavan.

25 azua marcekeḻ namalivunai, ḻakua inika namasiaq.

pinasulivayan nua caucau tua pazazekaṯ na Cemas

3 pai a qaṯuvi ṯaḻa maligiḻan anga tua qinati nua **Cemas**
a qemuzimuzip a penuḻat. ti qaṯuvi kivadaq tua vavayan
a mayatucu: “maya keman tua vangaḻ nua kana kasiw anga
i maza, aki naya **Cemas** a paqulid a pazazekaṯ ṯanumun?”
aya.

2 tevelain ni vavayan: “a marka vangaḻ nua marka kasiw
imaza inika makuda a nia kanen. 3 ḻakua amin a vangaḻ
nazua taqapuluan a kasiw a i vecekadan tusa quma a inika
nanguaq a nia kanen. kumaḻi ta kiḏaḏas tazua kasiw inika
selaing a **Cemas**, saka ki siayanga keman tua vangaḻ. nu
inika men a kipalaing, ki men a macai,” ayain.

4 temvela ti qaṯuvi: “inika paqulid azua kai, inika mun a
uri macai. 5 a siniqaqivu nua **Cemas** a mayatazua, kemḻang
timaḏu tu nu keman mun tazua vangaḻ, uri maru **Cemas**
anga mun a macaqu a papartimaḻi tua nanguaq katua
nakuya,” aya.

6 ka pacun azua vavayan tua vangaḻ nazua kasiw tu
naṯeminglai aravac, saka makaya papucaquan, manu kemasi
varung timaḏu a saḻinga. pai sa cempis tua vangaḻ a keman,

---

(2) *azua ‘uqaḻai’ katua ‘vavayan’ aya kai, uri pasa mamaw a ḻingaw itua* **hiniberayan.**

sa pava-i uta a ceke<u>l</u> a uqa<u>l</u>ai. manu keman uta tima<u>d</u>u
tazua vanga<u>l</u>. 7 manu ka keman tiama<u>d</u>u, mepuvarung sa
ke<u>l</u>ang tu namalivunai tiama<u>d</u>u. pai malap anga tiama<u>d</u>u
tua asaw nua kasiw a iciziku, sa kasengsengi a seman kun
(<u>t</u>uvi<u>l</u>), a kipaselem tua kinacavacavan.
8 ka uri masulem anga, lemangda tiama<u>d</u>u tu <u>d</u>aravaravac
a **Cemas** a maka tua quma. kirimu tiama<u>d</u>u a kiqi<u>l</u>a a
sema tua kasikasiw. 9 pai <u>t</u>emau<u>t</u>aw a **Cemas** tazua uqa<u>l</u>ai a
mayatucu: "izainu sun?" ayain.
10 temvela tima<u>d</u>u: "lemangda ken tu <u>d</u>aravaravac sun i
maza tusa quma. mareku<u>t</u> aken, sa ku kiqi<u>l</u>a; ayatua
namalivunai aken," aya.
11 manu qivu a **Cemas** a mayatucu: "tima napasemalaw
<u>t</u>anusun tu namalivunai sun? manu nakeman anga sun tua
vanga<u>l</u> nazua kasiw a inika ku siniselaing tu su kanen?"
ayain.
12 temvela azua uqa<u>l</u>ai: "pakanan aken nua su
sinipapusala<u>d</u> <u>t</u>anuaken a vavayan, mana ku sinikan," aya.
13 pai kivadaqan nua **Cemas** azua vavayan a mayatucu:
"aku sun a maitazua?" ayain.
tevelain ni vavayan: "ligi<u>l</u>en aken nua qa<u>t</u>uvi, mana ku
sinikan," aya.

pinapapene<u>t</u>an nua Cemas tua caucau katua qa<u>t</u>uvi.

14 qaqivuin nua **Cemas** a qa<u>t</u>uvi: "uri ku patavungen sun
tua su kinudan. amin sun sakamaya a uri makuyac tua kana
qemuzimuzip anga a penu<u>l</u>at. kemasi tucu uri sema <u>t</u>ia<u>l</u>
anga sun a vaik, saka uri keman sun tua qipu a pa<u>t</u>e macai.
15 tisun katua vavayan uri masasan vili<u>l</u> mun; a <u>t</u>aivilivili<u>l</u>
nua vavayan katua su <u>t</u>aivilivili<u>l</u> uri mavavutu uta. uri
peteqen a su qulu nima<u>d</u>u; qau uri su kacen tima<u>d</u>u a pi
kuzkuzan," ayain.
16 qaqivuin ti vavayan nua **Cemas**: "uri kilutud sun a
kiqaza<u>l</u> tua su tinavang katua su pua<u>l</u>ak. kuma<u>l</u>i ta uri

selapai sun aravac, uri natenglai sun aravac tua su cekel;
saka uri kipalaing sun taimadu," ayain.
17 qaqivuin uta nua **Cemas** azua uqalai: "pai nakilaing sun
tua kai nua su cekel, a keman tua vangal nua kasiw a
inika ku siniselaing tu su kanen. manasika uri makuyac a
kadunangan a masa su kinudan. saka tucu a i kacauan sun,
uri mazelizeli sun tu qadavanga tua uri su sikavalut. 18 a su
quma uri cuvuqan nua lalede katua marka cemel. uri keman
sun tua marka laceng a nacemuvuq i kavuavuan. 19 nu
mazengzeng sun, ki izua su kanen. uri mazeli sun a pate
macai sun, sa su kicepeliw a mere qipu. ayatua qinati sun a
sema qipu, manasika uri cemikel sun a mere qipu," aya.
20 papungadanan ni **adam**(1) a cekel a paka ti **iva**,(2) ayatua
timadu namasan kina tua nacaucau anga i kacauan a
mapulat. 21 seman kava a **Cemas** tua qalic nua qemuzimuzip,
sa pakavan tai **adam** katua cekel.

sauin i idin ti adam kati iva.

22 ka vilil anga, qivu a **Cemas**: "azua caucau namayanga
tanuiten a macaqu a papartimali tua nanguaq katua nakuya;
saka uri nakuya uta nu keman anan tiamadu tua vangal
nua kasiw a sikavalualut sa valut a pate palalaut," aya.
23 pai sauin anga timadu nua **Cemas** a kemasi i **idin**, sa
pakasengsengani timadu tu qemuma tua kadunangan, a
mavan a kinasizuan a qemati taimadu. 24 ka sinau anga nua
Cemas azua caucau, pakizangan nua **Cemas** tua kirubim(3)
katua maru sapui a takit a penalingulan a kemareng, tua
inika sika liadetan nua caucau tazua kasiw a venangavangal
tua sika valualut.

---

(1) *aicu a* **adam** *aya ngadan, caucau aya patarevan.* (2) *aicu a* **iva** *katua nasi aya kai, uri pasa mamaw a lingaw itua* **hiniberayan.**
(3) *kirubim nu aya, pinaka rukarekareng tua kakaizuan nua* **Cemas**, *saka sinipukelang ta garang nua* **Cemas.**

中華民國聖經公會

行政院新聞局出版事業登記
局版台業字第0713號

**Paiwan New Testament &
Shorter Old Testament**

PW63PT-227T-6,000 Copies

The Bible Society in the R.O.C. (TAIWAN)

Printed in TAIWAN
1993